

Stabsavdelningen
Lisa Lundmark
016-544 21 52
lisa.lundmark@energimyndigheten.se

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande angående kommissionens meddelande om en handlingsplan för rörlighet i städer, KOM(2009) 490 slutlig

Sammanfattning

- Energimyndigheten välkomnar kommissionens meddelande om rörlighet i städer. Energimyndigheten anser dock att meddelandet visar på ett alltför snävt synsätt och att fokus skulle kunna breddas inom ett antal områden.
- Energimyndigheten vill starkt betona vikten av tillgänglighet i relation till rörlighet, där den första är något av ett karaktärsdrag för europeiska städer, med väl utbyggd infrastruktur och korta avstånd.
- Energimyndigheten betonar vikten av att involvera lokala och regionala aktörer tidigt och i alla steg i arbetet med att utveckla hållbar rörlighet i städer, samt att hänsyn tas till den nationella kontexten för ansvarsnivåer inom området.
- Energimyndigheten betonar vikten av att samordning och erfarenhetsutbyten sker med/genom redan existerande initiativ.
- Energimyndigheten betonar vikten av att kommissionen för MS, myndigheter på olika nivåer och för allmänheten tillgängliggör och presenterar resultaten av de undersökningar, studier mm som planeras.
- Energimyndigheten har noterat att ett flertal åtgärder fokuserar på mjuka aktiviteter i form av kunskapssammanställningar och informationsspridning. Det är viktigt att de olika åtgärderna koordineras och tydligt kopplar till varandra för att få bästa möjliga utbyte och spridning av informationen.
- Energimyndigheten ställer sig tveksam till genomslagskraften hos kampanjer på europeisk nivå som beskrivs i åtgärd nr. 8.

Energimyndighetens ställningstagande

Energimyndigheten välkomnar kommissionens meddelande om rörlighet i städer. Energimyndigheten välkomnar en samlad strategisk planering; ett holistiskt och tvärvetenskapligt synsätt i arbetet med att nå en hållbar utveckling (ekonomiskt, socialt och miljömässigt) inom området rörlighet och transporter i städer.

Specifika synpunkter

Tillgänglighet i städer symboliserar ett europeiskt karaktärsdrag med väl utvecklad infrastruktur och korta avstånd till viktiga samhällsfunktioner i jämförelse med hur det ser ut i många andra länder, t.ex. USA. Meddelandet fokuserar på rörlighet, en bättre utgångspunkt i EU:s arbete skulle kunna vara tillgänglighet. Förbättrad rörlighet kan snarare vara ett delmål för att nå ökad tillgänglighet i städer. Se också stycke 4 på sidan 3 "*Särskild uppmärksamhet ägnas åt behoven hos sårbara grupper, såsom låginkomstgrupper och personer vars rörlighet är nedsatt...*" det är snarare tillgängligheten än rörligheten för dessa grupper som är begränsad.

Inom tema 1 -*främja integrerade strategier*", åtgärd 3, ges viss koppling till hälsosamma miljöer, men åtgärden bör förtydligas. Energimyndigheten anser att meddelandet i högre utsträckning skulle kunna behandla hälsoeffekter av transporter.

Energimyndigheten anser att god samhälls-/stadsplanering bör ges större fokus i handlingsplanen. Detta kan vara ett sätt att minska transporterna och göra kollektivtrafik mer attraktivt och tillgängligt, liksom underlätta för ökad gång- och cykeltrafik i städer samt skapa en mer hälsosam, säker och attraktiv stadsmiljö.

Energimyndigheten önskar att KOM i anslutning till åtgärderna i högre utsträckning också fokuserar på energieffektiva och/eller alternativa transportsystem/transportslag för person- respektive godstransporter för att minska energiförbrukningen i transportsektorn liksom en ökad användning av förnybara energislag inom transportsektorn. Ytterligheten av energieffektiva transporter och något som ytterst ökar rörligheten i städer genom minskad trängsel kan vara att titta på ökade möjligheter för distansarbete och resfria möten.

Energimyndigheten betonar vikten av att involvera lokala och regionala aktörer tidigt och i alla steg i arbetet med att utveckla hållbar rörlighet i städer och att dessa aktivt deltar i arbetet som inte enbart bör uppdras åt konsulter. I samband med detta vill Energimyndigheten också erinra om vikten av ökat kompetensstöd till kommunerna i berörda frågor, samt att KOM och MS gemensamt ser över vilka verktyg och stöd som kan vara aktuella vid implementering. Handlingsplanen och eventuella åtgärder för implementering bör också ta i beaktande hur ansvarsfördelningen för rörlighetsbaserade frågor ser ut i olika MS. Till skillnad från övriga MS i EU där regionerna ofta har större befogenheter, så ligger ansvaret ofta hos kommunerna i Sverige, vilket är en viktig kontext att beakta.

Energimyndigheten betonar vikten av att samordning och erfarenhetsutbyten sker med/genom redan existerande initiativ (program; projekt;

finansieringskällor etc.) inom olika områden som kan ha koppling till hållbar rörlighet i städer.

Energimyndigheten betonar vikten av att KOM för MS, myndigheter på olika nivåer och för allmänheten tillgängliggör och presenterar resultaten av de undersökningar, studier mm som planeras inom de olika åtgärderna.

Energimyndigheten välkomnar initiativ för att hitta olika möjligheter till finansiering (offentlig och/eller privat) för att åstadkomma en bättre hållbar rörlighet i städer.

Energimyndigheten har noterat att flera av åtgärdsförslagen i meddelandet handlar om att sprida information genom t.ex. olika typer av förteckningar, internetguider och uppbyggnad av IT-plattformar. Energimyndigheten anser att det är viktigt att de olika åtgärderna koordineras och tydligt kopplar till varandra för att få bästa möjliga utbyte och spridning av informationen. Det är också viktigt att information som tydliggör och berör möjligheter till stöd och finansiering finns samlad på ett och samma ställe.

Energimyndigheten ställer sig tveksam till genomslagskraften hos kampanjer på europeisk nivå som beskrivs i åtgärd nr. 8. Energimyndigheten anser att andra initiativ; aktiviteter och åtgärder på nationell, regional och lokal nivå; är av större vikt.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Tomas Kåberger. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit avdelningscheferna Anneli Eriksson, Zofia Lublin och Andres Muld, verksjuristen Fredrik Selander och utvecklingsdirektör Lars Guldbrand samt enhetscheferna Josephine Bahr Ljungdell, Thomas Levander och Anders Lewald samt handläggarna Olov Åslund och Lisa Lundmark, den sistnämnda föredragande.

Tomas Kåberger

Lisa Lundmark

